

Đi Thăm Kotor, Montenegro*

Nguyễn Thị Ngọc Hạnh

Sau khi thăm nhà thờ Our Lady of the Rocks nơi hòn đảo nhân tạo ngoài khơi biển Adriatic thuộc Perast, chúng tôi lên xe thăm thị trấn cổ Kotor, cách Perast 12 cây số. Xe chạy quanh co trên đường trải nhựa dọc theo bờ biển. Trời trong nắng nhẹ ấm áp. Nhìn phía dưới nhà nóc đỏ, biển xanh lơ rất đẹp. Đến thị trấn nhộn

nhịp vui tươi, nhiều cây xanh, hoa đẹp, người đi lại đông đúc. Nhà lâu, phố buôn bán, nhà hàng ăn uống chen chúc. Dưới bến nước xanh, biển lặng không thấy sóng nhờ thành phố nằm an lành trong vịnh Kotor hiền hòa. Dưới bến tàu thuyền lớn bé đậu san sát nhau chờ đưa du khách viếng thăm các vùng lân cận.

Thị trấn Kotor là một các trong thành phố xây cất thời trung cổ được giữ gìn tốt, không hư hại nhiều, có khoảng hơn 13.000 dân cư ngụ. Nơi đây có thời kỳ khoảng gần 400 năm (1420- 1799) thuộc quyền cai trị Cộng hòa Venice. Ngày nay chúng ta thấy nhiều kiến trúc cổ trong thành phố phần nào giống Venice. Đường bên trong tường thành và

các quảng trường thường nhỏ và lát đá , nằm ngang dọc, dành cho người đi bộ. Các hiệu buôn san sát nhau, vỉa hè rộng rãi. Khách bộ hành đông đảo, hàng hóa trong các hiệu buôn trình bày sáng sủa vui mắt. Nếu là đường xe chạy chỉ có 2 chiều ngược xuôi. Cảnh trí an lạc thanh bình. Nhìn xuống khu bến tàu, hải âu dạn dĩ bay lên đáp xuống tìm mồi trông thật dễ thương. Thành phố Kotor bé nhỏ xinh đẹp này được Unesco công nhận là Di Sản Thế Giới. Thật là:

Trời trong gió mát nước xanh xanh.

Đông đảo trên bờ lấm bộ hành.

Dưới bến tàu thuyền chờ đón khách,

Kotor thành cổ đẹp như tranh

Kotor có nhiều kiến trúc xưa xây từ thời trung cổ như nhà thờ, tường thành, phố phường được sửa chữa hay xây cất lại sau các thiên tai động đất tồn tại đến nay.

Nhà thờ Thánh Tryphon: Tryphon Catholic Cathedral

Chúng tôi đến trước sân nhà thờ thánh Tryphon. Thánh đường này là một trong 2 nhà thờ lớn ở Kotor xây từ thế kỷ thứ 12, có 2 tháp chuông hình vuông cao nghêu có thể trông thấy từ xa như biểu tượng thành phố, tọa lạc trung tâm thị trấn. Phía sau nhà thờ nhô lên những ngọn núi cao điểm tô với những cây xanh xa xa. Sau động đất 1667, nhà thờ hư hại, được sửa chữa lại. Năm 1979 lại động đất lần nữa, nhà thờ và các kiến trúc ven biển bị hư hại nặng. Lần này thánh đường Tryphon xây cất lại mới nhưng theo hình dáng cũ. Hai tháp chuông xây theo kiến trúc Baroque. Phía trong nhà thờ, cột, vòm cao giữ theo kiểu cách La mã. Thánh Tryphon được xem là thần bảo vệ thị trấn Kotor... Vào nhà thờ phải mua vé. Tuy thế có số khách vào đây thăm viếng, chiêm ngưỡng và cầu nguyện. Hai bên đường phía trước nhà thờ có nhà hàng, tiệm buôn, phố lâu, viên bảo tàng... Vỉa hè khu phố này rộng lắm. Họ dùng những cây dù to màu sắc xinh xắn che nắng và bày bàn ghế bán thức ăn , cafe, nước giải khát, pizza, trái cây, nhiều loại hàng hóa linh tinh. Nơi đây lúc nào cũng có người đi bộ đông đảo, nhộn nhịp. Đường phố chỉ chít ngang dọc, lạc lõng như chơi. Hai bên đường tiệm buôn san sát nhau như các đường phố Venice. Các hình nộm phụ nữ (mannequin) to như người thật mặc quần áo thời trang rất đẹp bày trong tủ kính các hiệu buôn hấp dẫn các nữ du khách. Đi ngang tiệm bánh ngọt, mùi ca phê, mùi bánh thơm ngào ngạt...

Chúng tôi đã xuống xe đi bộ theo cô Tina hướng dẫn viên. Ai đi riêng cũng được nhưng nhớ trở lại điểm hẹn đúng giờ để về khách sạn Lapad, Dubrovnik. Cô Tina cho biết vào tháng 7, tháng 8 du khách đông lắm, có thể còn nhiều hơn dân địa phương. Phần lớn họ đến bằng du thuyền, hoặc theo đường bộ với đoàn du lịch hay mua vé máy bay đi tự túc....

Nhà thờ Thánh Nicholas:

Ngoài nhà thờ Thánh Tryphon có nhà thờ Orthodox thánh Nicholas cũng lớn và hơn 100 tuổi, khởi công 1902, hoàn thành 1909, có tháp chuông cao, nóc hình tròn mái vòm khác với nhà thờ thánh Tryphon, nóc tháp chuông hình vuông. Khách viếng thăm nhà thờ miễn phí nhưng theo tục lệ ai vào nhà thờ cũng mua nến đốt và cắm vào các chân nến gần đó sau khi cầu nguyện. Trước sân nhà thờ lát đá hoa rất đẹp. Tương truyền những người giàu có Kotor, những nhà hảo tâm thời xưa đã góp tiền xây cất thánh đường

Tường Thành Kotor hay tường thành St John:

Từ phố cổ nhìn lên thấy tường thành trên đồi St John. Thành cao hơn mặt biển 260 mét, dài 4,5 cây số, xây từ thế kỷ 9 đến thế kỷ 14 để ngừa giặc ngoại xâm tấn công bằng đường biển. Tường xây gạch đá kiên cố. Từ mặt đất leo 1355 bậc mới đến tường thành. Trên mặt tường thành có pháo đài và từ đó có thể nhìn phần lớn cảnh vật chung quanh thành phố Kotor. Tường thành có 4 cổng chắc chắn chạm mặt sư tử trên các cổng theo kiểu cách người La mã ở các hướng Đông, Tây, Nam, Bắc.

Cổng Bắc (Sea Gate) quan trọng, xây từ thế kỷ 16 (1555) lúc còn bị người Venice cai trị là địa điểm quân sự quan trọng. Chúng tôi đứng ở quảng trường Kotor nghe thuyết minh, xong đi lòng vòng qua các phố nhỏ chụp ảnh hay xem người ta bày hàng hóa trong tiệm. Những quần, áo, giày dép thời trang, những khăn trải bàn thêu hay bằng đăng-ten, bàn ghế kiểu mới, sách báo, quà lưu niệm ... sau đó đi ăn trưa.

Trong nội thành người ta đi bộ hay xe đạp hoặc moto. Ngoại thành mới được dùng xe hơi. Điều này tôi không chắc có nghe đúng không nhưng chẳng thấy xe hơi trong các đường phố nội thành. Nhóm Việt nam không ai leo lên tường thành vì mất nhiều thì giờ và sức khỏe phải tốt. Hình như nhóm ngoại quốc có người viếng tường thành và phải về khách sạn tự túc sau khi báo cho cô Tina biết. Có nhiều phương tiện trở lại khách sạn Lapad, Dubrovnik. Đi xe bus rẻ và nhanh vì có nhiều chuyến, xe taxi cũng được nhưng đắt. Tàu nhỏ đưa đón khách nhiều lắm. Nhóm chúng tôi có 16 người Á Châu và hơn 20 người da trắng gồm nhiều quốc gia khác nhau.

Tôi nghĩ những ai định leo cả ngàn bậc viếng tường thành có lẽ đã chuẩn bị từ hôm trước như mang giày chắc chắn để leo cho dễ, hành lý nhẹ nhàng... Mang giày đi bộ thông thường có thể sẽ bị rách, thùng gót khi trở về. Thường vào buổi chiều trước khi dùng cơm tối cô Tina cũng dán thông cáo ở phòng tiếp tân khách sạn cho biết chương trình ngày hôm sau, đi đâu, nên mặc thế nào thí dụ hôm nào đi bộ nhiều nên mang giày đi bộ, y phục thoải mái, nếu có mưa cô nhắc mọi người mang áo hay dù... Được biết viếng tường thành mở cửa từ 8 giờ sáng đến 8 giờ tối...

Chúng tôi đi bộ dọc theo bờ biển ngắm cảnh và tìm tiệm ăn. Tuy bờ biển nhưng mực nước tiếp xúc với vách xi-măng sạch sẽ. Các nhà hàng, tiệm ăn dọc dài theo bờ biển cách con đường lớn và bãi cỏ xanh hay công viên. Nhiều tiệm ăn lắm, phần lớn quảng cáo hải sản tươi ngon. Cũng có tiệm Pizza, tiệm bán thức ăn nhanh như Mc Donald của Hoa kỳ. Có nhiều nhà hàng làm mái che ra sân rộng, bày bàn ghế xinh xắn cho thực khách vừa ăn vừa thưởng thức gió biển, xem người và xe chạy qua lại. Họ dựng tấm bảng xinh xắn kể tên các món ăn và giá tiền. Chúng tôi chọn ngồi ngoài sân nhà hàng. Tiếp viên còn trẻ như các cô cậu sinh viên, ân cần nhanh nhẹn. Quý anh chị gọi nước giải khát trước nhất có lẽ ai cũng khát sau mấy tiếng đi bộ. Thường phụ nữ không mấy ai tiêu thụ hết phần ăn vì nhiều quá nên 2 chị chỉ gọi một phần ăn và 2 chén súp. Chi bạn thấy giá tiền 1 con cá 24 euro, ½ con 13 euro bèn gọi con cá hấp. Ở vùng Hoa thịnh đón món ăn nào cũng có giá tiền trừ cá họ để seasonal, tùy mùa tính tiền. Khi con cá to hấp hay chiên mang lên ít khi dưới 50 mỹ kim. .

Món cá hấp đi kèm với ca rốt, đậu luộc và chén súp. Bánh mì và rau trộn chắc miễn phí vì bàn nào cũng có. Chị bảo Kotor là thành phố biển nên cá rẻ , nếu gọi thịt bò hay thịt trườn sẽ đắt hơn Hoa kỳ. Tôi không biết có đúng không. Lúc đi trong khu phố cổ gần nhà thờ Tryphon thấy bảng giá tiền để cà phê 2,5 euro, 1 coca : 1, 5 euro... Mấy tiệm kem, bánh ngọt trông cũng hấp dẫn lắm.

Có vài khách sạn nằm rải rác theo con đường. Cô Tina cho biết khách sạn 5 sao ở Kotor khoảng 90 euros đến 160 euros tùy địa điểm. Hostel khoảng 15 euros đến 20 euros, có thể ở 2 người một phòng, có wi-fi và điểm tâm miễn phí. Giá này thật hấp dẫn cho các cô cậu sinh viên hay những vị nào ít tiền nhưng thích du lịch.

Khí Hậu:

Kotor lạnh vào 12, tháng 1. Ấm áp ôn hòa từ tháng 5 đến tháng 10. Chúng tôi đi vào tháng 9 nên thời tiết rất đẹp, trời xanh mây trắng, nắng nhẹ không đến nỗi nóng nực.

Tôn Giáo:

Kotor Thiên chúa giáo Catholic đông nhất (7600 tín đồ) kế đến Orthodox Christian. Có nhiều nhà thờ tuy cổ xưa nhưng còn chắc chắn xinh đẹp, tuy kiểu cách xây cất và tuổi tác khác nhau hàng thế kỷ.

Chúng tôi lên xe trở về khách sạn Lapad, Dubrovnik vào buổi xế chiều sau khi ra bờ biển xem các tàu thuyền bình an nghỉ ngơi thoải mái dưới bến. Xa xa ngoài khơi vài con tàu di chuyển chậm chậm. Trên cao trời xanh điểm vài khóm mây trắng với hình dáng khác nhau. Dưới bến đàn chim biển bay lượn bên trên các con tàu như tô điểm cho bức tranh buổi chiều tà thêm phần thơ mộng. Gió biển mát mẻ, thành phố công viên, bãi biển sạch sẽ, nước biển xanh, trong veo thật quyến rũ thảo nào cô Tina bảo “không đi thăm phố cổ Kotor là điều đáng tiếc”...

Ngọc Hạnh

Chú thích: Một số hình ảnh lấy từ mạng lưới vì hình tôi chụp mờ ảo như trong sương mù. Bác sĩ Liêm cho DVD chuyển đi đẹp lắm nhưng không lấy ra được. Xin cảm ơn BS Liêm.

